

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/1317 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. július 27.)

az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletről a földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó 7. és 8. előírás (GAEC-előírások) alkalmazása tekintetében a 2023. igénylési évre biztosított eltérésről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 148. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/2115 rendelet 13. cikke értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell valamennyi mezőgazdasági terület – köztük a termelésből kivont földterületek – jó mezőgazdasági és környezeti állapotának fenntartását, valamint nemzeti vagy regionális szinten minimumelőírásokat kell meghatározniuk a mezőgazdasági termelők és egyéb kedvezményezettek számára a szóban forgó rendelet III. mellékletében felsorolt minden egyes GAEC-előíráshoz, az említett előírások III. mellékletben megállapított fő célkitűzésével összhangban. A GAEC-előírások a 2023-as igénylési évtől alkalmazandók, kivéve a 2. GAEC-előírást, amelynek alkalmazása kellően indokolt esetben a 2024-es vagy a 2025-ös igénylési évre is halasztható.
- (2) „Az élelmezésbiztonság garantálása és az élelmiszerrendszerek rezilienciájának megerősítése” című közleményében ⁽²⁾ a Bizottság felvázolta, hogy az Oroszország által Ukrajna ellen indított invázió milyen súlyos következményekkel jár a globális élelmezésbiztonságra nézve. Az orosz invázió a nyersanyagárak ugrásszerű növekedését vonta maga után, és globális szinten hatással van a mezőgazdasági termékek kínálatára és keresletére is. Ezen belül is a világ búzatermelését veszélyezteti egyrészt az Ukrajna és Oroszország búzapiaci részesedésének mértékéből eredő kínálati sokk, másrészt pedig a termelés kiindulópontját jelentő anyagok, különösen a földgáz, a nitrogénműtrágya és az oxigén költségeit érintő sokk. A globális élelmiszer-ellátási helyzet rendkívül bizonytalan, ami aggályokat vet fel a globális élelmezésbiztonsággal kapcsolatban. Annak érdekében, hogy az élelmiszer-ellátás fenntartása révén e helyzet kellő időben kezelhető legyen, fenn kell tartani az Unió mezőgazdasági élelmiszer-termelési potenciálját, ugyanakkor – a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiában és a biodiverzitási stratégiában meghatározott fenntartható élelmiszer-termelésre való átállás folytatása révén – biztosítani kell az élelmiszer-ellátás közép- és hosszú távú fenntarthatóságát.

⁽¹⁾ HL L 435., 2021.12.6., 1. o.

⁽²⁾ COM(2022) 133 final.

- (3) Az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében szereplő, a 2023-as igénylési évtől alkalmazandó 7. GAEC-előírás (Vetésforgó a szántóterületeken, kivéve a víz alatt fekvő növényeket), valamint a 8. GAEC-előírás első követelménye (Nem termelési célú területek vagy tájképi elemek minimális aránya) egyaránt hatással van a szántóterületek termelési célú használatára. A 7. GAEC-előírás azáltal, hogy a talaj potenciáljának megőrzése és a talaj termőképességének a hosszú távú termelékenység biztosítása érdekében történő növelése érdekében minimumkövetelményeket határoz meg a különböző növények termesztésének időbeli és térbeli sokféleségére vonatkozóan, hatással lehet a mezőgazdasági termelők terményválasztására. Amiatt, hogy a 8. GAEC-előírás első követelménye előírja, hogy a szántóterületek egy minimális részén nem termelési célú területeknek vagy tájképi elemeknek kell lenniük annak érdekében, hogy javuljon a mezőgazdasági üzemekben az egészséges és termelékeny ökoszisztémákhoz szükséges biológiai sokféleség, a mezőgazdasági termelők a tájképi elemek jelenlétének biztosítása mellett a biológiai sokféleség érdekében egyes szántóterületeket parlagon is hagyhatnak.
- (4) Tekintettel arra, hogy kezelni kell az élelmiszerek globális rendelkezésre állásával és megfizethetőségével kapcsolatos élelmiszerbiztonsági aggályokat, és fenn kell tartani az uniós élelmiszer-termelési potenciált, ugyanakkor elő kell segíteni az uniós zöld megállapodás – különösen „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia – céljainak elérését, helyénvaló kivételesen rugalmasságot biztosítani a mezőgazdasági termelők számára, hogy a rendelkezésükre álló szántóterületüket élelmiszer-termelésre használhassák, de oly módon, hogy eközben enyhítik e döntések környezetre és éghajlatváltozásra gyakorolt negatív hatásait. Ezért indokolt engedélyezni a tagállamok számára, hogy a 2023-as igénylési év tekintetében eltérjenek az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében szereplő, a KAP stratégiai tervben meghatározott 7. GAEC-előírásnak és a 8. GAEC-előírás első követelményének az alkalmazásától. Mivel az eltérés célja, hogy rövid távon hozzájáruljon az élelmiszerbiztonsági problémák kezeléséhez, helyénvaló előírni, hogy azokat a szántóterületeket, amelyeket az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében szereplő, a tagállamok által a KAP stratégiai tervben meghatározott 8. GAEC-előírás első követelményétől való eltérés következtében nem fognak nem termelési célú területekként használni, ne lehessen kukorica és szójabab termesztésére használni, tekintettel arra, hogy ezeket a növényeket többnyire nem élelmiszer-termelésre szánják. Ezen túlmenően a 7. vagy 8. GAEC-előírástól való bármilyen eltérést igénybe vevő tagállamoknak általánosságban is elő kell mozdítaniuk a növények élelmiszer-termelésre való felhasználását, valamint a KAP stratégiai tervükben programozott olyan agrár-ökológiai programok és éghajlatváltozáshoz kapcsolódó agrár-környezetvédelmi intézkedések alkalmazását, amelyek célja a mezőgazdasági üzemek biológiai sokféleségének javítása és a talajban rejlő potenciál megőrzése.
- (5) Tekintettel a fent említett 7. és 8. GAEC-előírás fontosságára az ágazat hosszú távú fenntarthatóságának részeként a talajpotenciál megőrzésére és a mezőgazdasági üzemek biológiai sokféleségének javítására, valamint az élelmiszer-termelési potenciál fenntartására irányuló célkitűzések szempontjából, az eltérésnek a 2023-as igénylési évre kell korlátozódnia, nem érintheti a 2023 utáni évekre vonatkozó szabályokat, és a globális élelmiszerbiztonsági aggályok kezeléséhez feltétlenül szükséges mértékre kell korlátozódnia. Ezért az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében szereplő 8. GAEC-előírás második három követelménye – többek között a tájképi elemek megőrzésére vonatkozó követelmény – továbbra is alkalmazandó a 2023-as igénylési évre, mivel ez biztosítékot jelent a mezőgazdasági üzemek biológiai sokféleségének javítására irányuló előírás fő célkitűzésének teljesítése szempontjából.
- (6) A GAEC-előírásoknak a tagállamok által a KAP stratégiai tervekben meghatározott alkalmazásától való eltérés lehetősége nem érinti az (EU) 2021/2115 rendelet 109. cikke (2) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti azon kötelezettséget, hogy a KAP stratégiai tervekben ismertetni kell az említett rendelet III. mellékletében felsorolt minden egyes GAEC-előírás tekintetében az uniós előírás teljesítési módját és a kapcsolódó elemeket.
- (7) Mivel a GAEC-előírások az agrár-ökológiai programok és éghajlatváltozáshoz kapcsolódó agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások alapfeltételeinek részét képezik, helyénvaló szabályokat megállapítani az alapkövetelmények betartására vonatkozóan arra az esetre, ha egy tagállam alkalmazza a 7. GAEC-előírásnak vagy a 8. GAEC-előírás első követelményének az alkalmazásától való eltéréseket. A KAP stratégiai tervek stabilitásának biztosítása és a közös agrárpolitika (KAP) zöldítési struktúrájának 2023-tól kezdődően részét képező beavatkozások ambícióinak fenntartása érdekében az alapfogatókönyvnek az eltérés alkalmazásától függetlenül változatatlannak kell maradnia. Különösen helyénvaló előírni, hogy a 7. GAEC-előírás alapkövetelményeit, illetve a 8. GAEC-előírás első követelményét továbbra is be kelljen tartani az olyan beavatkozások keretében tartozó támogatások kifizetése érdekében, amelyek kötelezettségvállalásai tartalmazzák ezeket az alapkövetelményeket, vagy azokra épülnek.
- (8) Alapvető fontosságú az ezen eltérések által a globális élelmiszerbiztonságra, valamint a környezetre és az éghajlatváltozásra gyakorolt hatások nyomon követése, ezért a tagállamoknak értékelniük kell ezen eltérések végrehajtását, és azokról jelentést kell tenniük a Bizottságnak.

- (9) Annak érdekében, hogy az e rendelet által engedélyezett eltérések a céljukra tekintettel hatékonyak legyenek, és tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termelők a 2023-as betakarításra vonatkozó vetési döntéseiket 2022 nyarától kezdve hozzák meg, az eltérések alkalmazására vonatkozó döntést gyorsan meg kell hozni. A tagállamoknak ezért az e rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül meg kell hozniuk döntésüket, és erről értesíteniük kell a Bizottságot az általa az (EU) 2017/1185 bizottsági végrehajtási rendelet⁽⁷⁾ értelmében rendelkezésükre bocsátott információs technológián alapuló rendszeren keresztül. A határozatokat az első lehetséges alkalommal bele kell foglalni a KAP stratégiai tervekbe, vagy a KAP stratégiai tervnek az (EU) 2021/2115 rendelet 118. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban történő újbóli benyújtásakor, vagy a KAP stratégiai terv módosítására irányuló, az említett rendelet 119. cikke szerinti első kérelemben. Tekintettel arra, hogy biztosítani kell az időben történő végrehajtást, célszerű úgy rendelkezni, hogy a határozatok ne legyenek a Bizottság jóváhagyásához kötve.
- (10) Tekintettel arra, hogy a tagállamoknak határozataikat kellő időben, még a mezőgazdasági termelők vetéssel kapcsolatos döntéseinek véglegesítése előtt kell meghozniuk, e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,
- (11) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a közös agrárpolitikával foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A földterület jó mezőgazdasági és környezeti állapotára vonatkozó egyes előírások alkalmazása tekintetében a 2023-as igénylési évre biztosított eltérésről szóló határozatok

(1) Az (EU) 2021/2115 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2023-as igénylési év tekintetében eltérnek az említett rendelet III. mellékletében felsorolt, a tagállamok által KAP-stratégiai tervükben meghatározott alábbi GAEC-előírások egyikének vagy mindkettőnek az alkalmazásától:

- a) 7. sz. GAEC-előírás: „Vetésforgó a szántóterületeken, kivéve a víz alatt fekvő növényeket”;
- b) a 8. sz. GAEC-előírás első követelménye: „Nem termelési célú területek vagy tájképi elemek minimális aránya:
- A gazdaságok szintjén a szántóterület legalább 4 %-a nem termelési célú terület vagy tájképi elem, beleértve a parlagon hagyott földterületeket is.
 - Amennyiben valamely mezőgazdasági termelő vállalja, hogy a 31. cikk (6) bekezdése szerinti továbbfejlesztett agrár-ökológiai programoknak megfelelően a szántóterületének legalább 7 %-át nem termelési célú területeknek vagy tájképi elemeknek szenteli, beleértve a parlagon hagyott földterületeket is, az e GAEC-előírásnak való megfeleléshez szükséges arány nem haladhatja meg a 3 %-ot.
 - A gazdaságok szintjén legalább 7 % a növényvédő szerek használata nélkül termesztett köztes kultúrákat vagy nitrogénmegkötő növényeket is tartalmazó szántóterületek minimális aránya, amelynek 3 %-a parlagon hagyott földterület vagy nem termelési célú tájképi elem. A tagállamoknak a köztes kultúrák esetében 0,3-as korrekciós együtthatót kell alkalmazniuk.”

Az első albekezdés b) pontjában említett eltéréssel élő tagállamok biztosítják, hogy az eltérés kizárólag a parlagon hagyott földterületekre vonatkozzon, más, nem termelési célú tájképi elemekre ne.

A tagállamok biztosítják, hogy azokat a szántóterületeket, amelyeket az első albekezdés b) pontjában említett eltérés következtében nem fognak nem termelési célú területként használni, ne használják kukorica vagy szójabab termesztésére, illetve rövid vágásfordulójú, fás szárú energetikai ültetvény telepítésére.

Az első albekezdésben említett eltérések bármelyikét igénybe vevő tagállamok előmozdítják az élelmiszer-célú növények termesztését.

⁽⁷⁾ A Bizottság (EU) 2017/1185 végrehajtási rendelete (2017. április 20.) az 1307/2013/EU és az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a Bizottsághoz eljuttatandó információk és dokumentumok továbbítása tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint számos bizottsági rendelet módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 171., 2017.7.4., 113. o.).

Az első albekezdésben említett eltérések bármelyikét igénybe vevő tagállamok előmozdítják a KAP stratégiai tervükben programozott azon agrár-ökológiai programokat és éghajlatváltozáshoz kapcsolódó agrár-környezetvédelmi intézkedéseket, amelyek célja a mezőgazdasági üzemek biológiai sokféleségének javítása és a talajpotenciál megőrzése.

(2) Az (EU) 2021/2115 rendelet 31. cikkében említett azon agrár-ökológiai programok, valamint az ugyanezen rendelet 70. cikkében említett azon környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások alkalmazásában, amelyeket a tagállamok a KAP stratégiai tervükben határoztak meg, a 2023-as igénylési évre vonatkozóan az említett rendelet 31. cikke (5) bekezdése első albekezdésének a) pontja és 70. cikke (3) bekezdése első albekezdésének a) pontja szerinti alapértékeket a 7. GAEC-előírás és a 8. GAEC-előírás első követelménye tekintetében a tagállam e cikk (1) bekezdésében említett határozatai nem módosítják.

2. cikk

Határidő, a határozatokról szóló értesítés és azok alkalmazása

(1) Az e rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül azok a tagállamok, amelyek úgy döntenek, hogy élnek az 1. cikk (1) bekezdésében említett eltérésekkel, értesítik a Bizottságot az említett bekezdés alapján hozott döntéseikről a Bizottság által az (EU) 2017/1185 végrehajtási rendelet értelmében rendelkezésükre bocsátott információs technológián alapuló rendszeren keresztül.

(2) A tagállamok az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése alapján hozott határozatokat befoglalják a KAP stratégiai tervek feltételelességről és a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírásokról szóló 3.10. szakaszába, vagy a KAP stratégiai tervnek az (EU) 2021/2115 rendelet 118. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összhangban történő újbóli benyújtásakor, vagy a KAP stratégiai terv módosítására irányuló, az említett rendelet 119. cikke szerinti első kérelem részeként.

(3) Az e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése alapján hozott határozatokhoz nem szükséges az (EU) 2021/2115 rendelet 118. cikkének (6) bekezdésében, illetve 119. cikkének (10) bekezdésében említett bizottsági jóváhagyás.

(4) Az 1. cikk (1) bekezdése alapján hozott határozatok a 2023-as igénylési évre alkalmazandók.

(5) Az 1. cikk (1) bekezdésében említett eltéréseket alkalmazó tagállamok az (EU) 2021/2115 rendelet 134. cikkében említett, 2024. február 15-én esedékes éves teljesítményjelentésbe befoglalnak egy értékelést az ilyen eltérések alkalmazásának a globális élelmezésbiztonságra, a környezet megőrzésére és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre gyakorolt hatásairól.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. július 27-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN